

АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ІНСТИТУТ АРХЕОЛОГІЇ

АРХЕОЛОГІЯ

Том XVI

КИЇВ

1964

Друкується за постановою вченої ради Інституту археології АН УРСР

В томі вміщено статті, публікації повідомлення, в яких розглядаються нові археологічні матеріали різних періодів стародавньої історії України — від палеоліту до епохи Київської Русі.

Книга призначена для археологів, істориків стародавнього суспільства, викладачів вузів, працівників музеїв, студентів.

Редакційна колегія:

С. М. Бібіков (відповідальний редактор), *В. Й. Дозженко*, *Ю. М. Захарук*
Є. В. Максимов (відповідальний секретар), *Л. М. Славін*, *О. І. Тереновжкін*

АРХЕОЛОГИЯ

Том XVI

(На українском языке)

Редактор *В. Н. Денисова*

Технічні редактори *О. М. Лисовець*, *М. А. Рекес*

Коректор *М. Баладин*

БФ 05418. Зам. № 1396. Вид. № 76. Тираж 560. Формат паперу 70×108¹/₁₆. Друк. ф. аркушів 14, вкл. Умовн. друк. аркушів 21,57. Обліково-видавн. аркушів 19,74. Підписано до друку 12.VIII 1964
Т. п. 1964, Поз. 55. Ціна 1 крб. 36 коп.

Видавництво «Наукова думка» — Київ, Репіна, 3.

Київська книжкова друкарня № 5 Державного Комітету Ради Міністрів УРСР по пресі — Київ, Репіна, 4.

З М І С Т

С Т А Т Т І

Петро Петров Єфіменко (80-річчя з дня народження)	3
Т. М. Висотька, Про виробництво скла в пізньсантичному Криму	7
Н. О. Лейписька, Культ Аполлона в Ольвії	21
Є. В. Черненко, Скіфські бойові пояси	27
С. С. Березицька, Кераміка білогрудівської культури (За матеріалами розкопок біля с. Собківка)	49
О. В. Цвек, Трипільська посудина з антропоморфними зображеннями	76
В. М. Гладкий, До питання про вік наскельних рисунків Кам'яної Могили	82

П У Б Л І К А Ц І Я

І. Г. Шовквіляс, Палеолітична стоянка Радомишль (Попереднє повідомлення)	89
--	----

М А Т Е Р І А Л И Е К С П Е Д И Ц І Й НА Н О В О Б У Д О В А Х

М. П. Кучера, Древньоруські городища біля хутора Кизивер	103
В. Й. Довбенюк, Літописний Чучун	119
В. К. Гаврилов, Древньоруське городище Іван-Гора	126
С. М. Бібіков, М. Шмаглій, Трипільське поселення біля с. Гребені (Роботи в зоні Київської ГЕС)	131
В. Г. Забонвич, Нові неолітичні та трипільські поселення в зоні Київської ГЕС	137
Д. Я. Федіцин, С. І. Жильєва, Дерезівський неолітичний могильник	144
М. Я. Абрамов (Дніпродзержинськ), Гостроконечник з с. Романково	172

П О В І Д О М Л Е Н Н Я

Є. О. Петровська, Пам'ятка пізньоскіфського часу на р. Стугні	180
Б. А. Шрамко (Харків), Поселення скіфського часу біля станції Шовкова	190
Г. О. Смирненко (Полтава), Скіфський курган на р. Удай	191
О. Д. Гвіздіна, Античні посудини з торфовища на р. Супой (Попереднє повідомлення)	195
Є. В. Дювенко, Елліністичні амфори, знайдені на Київщині	199
О. І. Терноожкін, Поховання епохи бронзи біля с. Солонець	202
М. Л. Мухаревич, Клад крем'яних сокир	208
Т. Г. Меша, Трипільське поховання в с. Цвіклівці	213
Ю. Б. Колесов, Дослідження післяпалеолітичних стоянок Криму в 1958—1959 рр.	223

Х Р О Н І К А

Микола Львович Ерст (до 75-річчя з дня народження)	232
--	-----

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ

Петр Петрович Ефименко (К 80-летию со дня рождения)	3
Т. Н. Высоткая, О производстве стекла в позднеантичном Крыму	20
Н. А. Лейпунская, Культ Аполлона в Ольвии	26
Е. В. Черненко, Скифские боевые пояса	45
С. С. Березанская, Керамика белогрудовской культуры (По материалам раскопок у с. Собковка)	75
Е. В. Цвек, Трипольский сосуд с антропоморфными изображениями	81
В. Н. Гладилин, К вопросу о возрасте наскальных рисунков Емной Могилы	88

ПУБЛИКАЦИИ

И. Г. Шовкопляс, Палеолитическая стоянка Радомишль (Предварительное сообщение)	102
--	-----

МАТЕРИАЛЫ ЭКСПЕДИЦИИ НА НОВОСТРОЙКА

М. П. Кучера, Древнерусские городища у хутора Кизивер	118
В. И. Довженко, Летописный Чючин	125
В. К. Гончаров, Древнерусское городище Иван-Гора	130
С. Н. Бибииков, Н. М. Шмаглий, Трипольское поселение у с. Гребеш (Работы в зоне Киевской ГЭС)	136
В. Г. Збенович, Новые неолитические и трипольские поселения в зоне Киевской ГЭС	143
Д. Я. Телегин, С. И. Жилиева, Дереевский неолитический могильник	171
Н. Я. Абрамов (Днепродзержинск), Остроконечник из с. Раюково	172

СООБЩЕНИЯ

Е. А. Петровская, Памятник позднескифского времени на р. Стугне	180
Б. А. Шрамко (Харьков), Поселение скифского времени у ст. Шелковая	190
А. А. Сидоренко (Полтава), Скифский курган на р. Удай	194
О. Д. Ганина, Античные сосуды из торфяника на р. Супой (Предварительное сообщение)	198
Э. В. Яковенко, Эллинистические амфоры, найденные на Киевщине	201
А. И. Тереножкин, Погребение эпохи бронзы у с. Солонец	207
М. Л. Макаревич, Клад кремневых топоров	212
Т. Г. Мовша, Трипольское погребение в с. Цвикловцы	222
Ю. Г. Колосов, Исследование послепалеолитических стоянок Крыма в 1958—1959 гг.	231

ХРОНИКА

Николай Львович Эрнст (к 75-летию со дня рождения)	232
--	-----